

METSÄSUHDETUTKIMUS UUSI, IHMISTIETEELLINEN NÄKÖKULMA METSIIIN

Reetta Karhunkorva, vastaava metsäkuultuuriasiantuntija, Lusto – Suomen Metsämuseo /
väitöskirjatutkija, UEF

Metsäneuvosto 16.3.2021

LUSTO
Suomen Metsämuseo

Kuva: Reetta Karhunkorva

METSÄSUHDE – MIKÄ SE ON?

- Metsäsuhteet ovat osa monimuotoista suomalaista **metsäkulttuuria**
- Yksilön metsäsuhde on **moniulotteinen**, muuttuva kokonaisuus
- Muotoutuu **elämänvaiheissa**; ilmenee eri tavoin eri rooleissa, tilanteissa ja ympäristöissä
- Koostuu **monista elementeistä**, kuten arvoista ja tunteista
- Yhdellä yksilölläkin on usein monta näkökulmaa metsään

Kuva: Timo Kilpeläinen, Lusto

MIKSI METSÄSUHDE ON TÄRKEÄ?

- Metsät ovat suomalaisille **tärkeitä**, monin, keskenään ristiriitaisinkin tavoin
- Ihmiset toimivat omien metsäsuhteidensa pohjalta
- **Metsäsuhteet vaikuttavat ja ovat läsnä yhteiskunnassa**, myös metsiin liittyvissä päätöksissä sekä metsäalan organisaatioissa että metsäammattilaisten ja metsänomistajien arjessa
- Erilaisten suhteiden ja tavoitteiden **ymmärtäminen** edistää ratkaisujen löytämistä

Kuva: Timo Kilpeläinen, Lusto

METSÄSUHDE TUTKIMUS

- **Uusi, muotoutumassa oleva** tutkimussuunta
- **Ihmistieteellistä** tutkimusta: humanistista, käyttäytymistieteellistä ja yhteiskuntatieteellistä
- Metsän ja ihmisen välisen **vuorovaikutuksen** tutkimusta
- **Runsaasti käynnissä** olevia tutkimuksia ja hankkeita aihepiiriin liittyen
- **Kansainvälisestikin** vasta muotoutumassa, ks. esim. Häyrinen & Pynnönen 2020
- Linkittyy **metsätieteelliseen tutkimukseen** Suomen Metsätieteellisen Seuran kautta

Kuva: Erkki Oksanen, Luke

■ METSÄSUHDE KÄSITTEENÄ

- Keskeinen **työkalu** tieteellisessä tutkimuksessa
- Auttaa **hahmottamaan juuri metsään** liittyvän vuorovaikutuksen ominaislaatua ja erityispiirteitä
- Yhteys laajempiin **luonto- ja ympäristösuhteen** käsitteisiin

Kuva: Timo Kilpeläinen, Lusto

MILLAISTA ON METSÄSUHDE TUTKIMUS?

- Monitieteistä, monialaista
- Käytössä monia menetelmiä, mutta **laadullinen tutkimusote** vahva (vrt. määrällinen, tilastot ja numerot)
- Tavoitteena tutkimuskohteen kokonaisvaltainen ja syvälinen **ymmärtäminen ja tulkitseminen**
- Keskeistä **inhimillinen merkityksenantoprosessi**
- **Antaa tilaa** tutkittavien omalle ajattelulle ja merkityksenannolle
- Tuottaa **uusia, yllättäviäkin** näkökulmia (posthumanismi, lajienvälisyys, empatia)

Kuva: Timo Kilpeläinen, Lusto

MITÄ METSÄSUHDE TUTKIMUKSESSA TUTKITAAN?

- Ajattelua: arvoja, asenteita, käsityksiä, suhtautumista, näkemyksiä, mielikuvia, representaatioita, mielipiteitä, tietoja
- Päätöksentekoa, valtaa ja instituutioita
- Puhetta, kerrontaa, kielenkäyttöä, diskursseja
- Kokemuksia, muistoja, esteettisiä elämyksiä, tunteita ja affekteja
- Kokemista, aistimista ja kehollisuutta
- Toimintaa ja käyttäytymistä, käytäntöjä ja perinteitä
- Ympäristöherkkyyttä, luontoyhteyttä

Kuva: Timo Kilpeläinen, Lusto

TUTKIMUKSEN MERKITYS

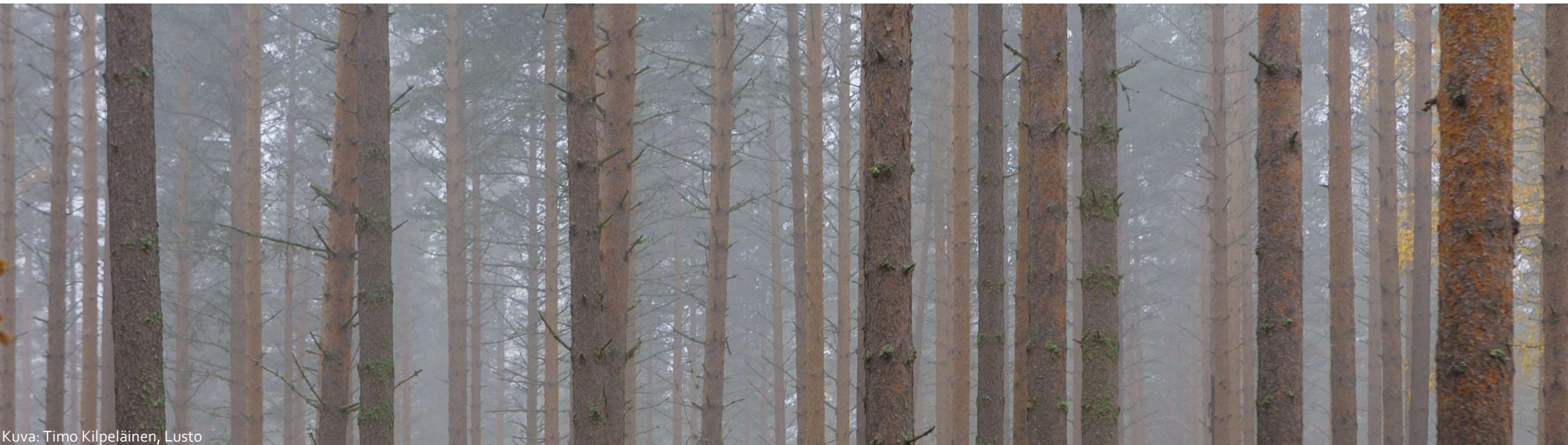
- **Tutkittu tieto, laadukkaat tietovarannot**
- Auttaa **ymmärtämään ja tunnistamaan** metsäsuhteita
- Auttaa **ennakoimaan** muutoksia ja sopeutumaan niihin
- Auttaa **havaitsemaan** heikkoja signaaleja
- **Edesauttaa** vuorovaikutusta ja viestintää
- **Hyödyntäminen** palveluiden ja toimintamallien suunnittelussa sekä **konfliktien** ehkäisemisessä tai ratkaisemisessa
- **Nostaa esiin** metsien merkitystä yhteiskunnassa ja ihmisten elämässä; **vahvistaa kulttuurista näkökulmaa** metsiin ja **metsäsuhteita** Suomessa

Kuva: Timo Kilpeläinen, Lusto

HYÖDYT METSÄSTRATEGIAN KANNALTA

- Metsäsuhteiden tunnistaminen, ymmärtäminen ja vahvistaminen ovat **edellytys monien KMS:n tavoitteiden saavuttamisessa**
 - Metsäalan osaaminen ja työhyvinvointi
 - Metsäkultuurisen kestävyyden ja näkökulman vahvistaminen, metsäkultuurin arvostuksen lisääminen
 - Viestintä ja vuorovaikutus
 - Toimintaympäristön muutosten ennakointi ja sopeutuminen niihin

Kuva: Timo Kilpeläinen, Lusto

METSÄSUHDE TUTKIMUS ON ORGANISOITUNUT TIETEENALAKERHOKSI

- Suomen Metsätieteellisen Seuran uusi tieteenalakerho 1.3.2021 lähtien
- Merkittävä **uusi avaus** tieteiden välisessä vuorovaikutuksessa ja tärkeä metsäsuhtetutkimuksen vakiinnuttamiseksi
- Puheenjohtaja dos Jaana Laine, hallituksessa 7 jäsentä, myös Luston edustus

METSÄSUHDE TUTKIMUS ON LAAJASTI VERKOSTOITUNUT

- Metsäsuhdetutkimusverkosto perustettu Lustoossa 10.-11.9.2020
- **Avoin, matalan kynnyksen** verkosto metsäsuhdetutkimusta tekeville ja siitä kiinnostuneille
- Koordinaattorit: Kaisa Vainio, Tuulikki Halla
- metsäsuhteita.fi/tutkimus/verkosto → hanke-esittelyt

Kuva: Timo Kilpeläinen, Lusto

www.lusto.fi

reetta.karhunkorva@lusto.fi

050 328 9644

Metsäsuhteet yhteiskunnallisessa muutoksessa -tutkimushanke 2019-2022

www.metsäsuhteita.fi/tutkimus

#metsäsuhdetutkimus

LUSTO

Suomen Metsämuseo